

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושלושה

היכל
ששי

מאמר
להבין בו' משארז"ל יפה שעה אחת
בתשובה ומעשים טובים – תרמ"ב

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארת כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

הנחת בנו

כבוד קדושת

אדמו"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתי"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

MAAMAR
YAFAH SHAAH ACHAS—5642

Copyright © 2025
by

Kehot Publication Society
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

Printed in the United States of America

פתח דבר

הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה להבין בתוס' ביאור משארז"ל יפה שעה אחת בתשומע"ט, שנאמר ע"י כ"ק אדמו"ר מהר"ש בש"פ מטו"מ תרמ"ב.

המאמר כפי שדפס בסה"מ תרמ"ב ע' שפו ואילך – נכתב בכת"י מעתיק, ונעתק ממאמר ד"ה יפה ש"א בתשומ"ט הא' שנכתב בגוכי"ק אדמו"ר מהר"ש, ונדפס שם ע' שעג ואילך, וכאן באה הנחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב של המאמר'.

המאמר נערך ע"י הרה"ת ר' חיים אלימלך שי' וילהלם.

מערכת „אוצר החסידים"

כ"ד מנחם אב, ה'תשפ"ה
ברוקלין, נ.י.

(1) ברשימת מאמרי דא"ח מאת כ"ק אדמו"ר זי"ע כותב את תוכן התחלת המאמר: „בכל ב' כל כו' עיני כל כו' אם היתה בת לא"א כו' ביו"ד נברא".

להבין! בתוס' ביאור משארז"ל² יפה ש"א בתשומע"ט בעוה"ז מכל חיי עוה"ב, ונת"ל³ דבחי' כל הוא חיי עוה"ב. ועוד משמע מהמשנה דלא כל בחי' כל בחי' כל הוא חיי עוה"ז, כ"א מכל, הארה ומקצת מבחי' כל, הוא חיי עוה"ב (ית'). הגם שאפ"ל דמ' הוא מ' השימוש, אך אפ"ל כן ג"כ. ע"כ⁴, ולפ"ז יותר אינו מובן משארז"ל אין הקב"ה מקפח שכר כ"ב⁵, ונת"ל³ הקושי' אפי' על כל בחי' כל, וכ"ש לפמ"ש³ שרק הארה ומקצת מבחי' כל הוא חיי עוה"ב ודאי קשיא, שלכאור' ה"ז קיפוח שכר ח"ו. הגם שאפ"ל דהמ"ם הוא מ"ם השימוש, הרי אפ"ל כן ג"כ שהוא רק הארה, ואפי' אם נא' שהוא מ"ם השימוש, ג"כ קשה משארז"ל⁵ אין הקב"ה מקפח שכ"ב.

והנה להבין זה צ"ל עוד מ"ש⁶ וה' ברך את אברהם בכל, והפי' הפשוט בכל, בכל בחי' כל, והב' הוא ב' השימוש, אך י"ל דהב' דבכל פ' ב' כל. דהנה מ"ש² מכל חיי עוה"ב, עוה"ב הוא ג"ע, ויש בחי' כל שהוא חיי עוה"ב געה"ת, ובחי' כל שהוא חיי עוה"ב געה"ע. ולא יסתר לזה מארז"ל⁷ שלשה הטעימן הקב"ה מעין עוה"ב, שקאי על עולם התחי' שיתלבשו נשמות בגופי'⁸, אבל ג"ע שהוא עולם הגמול, שם אינו שייך גופים, רק יש דיעה א', וגם נשמות פרטות וגם הגופים הם באו"א ואינו שייך כלל כו'. אך הענין הוא דזהו כן, דעוה"ב הוא ג"ע⁹, וכמארז"ל¹⁰ כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב, פ"י ג"ע, שהרא"י הוא מפסוק ועמך כולם צדיקי' לעולם ירשו ארץ¹¹, וארץ הוא ג"ע געה"ת¹², ומפני שעמך כולם צדיקי' לכן לעולם ירשו ארץ, אך בהאבות האיר גילוי זה בחייהם בעוה"ז, שהיו מלובשי' נשמות בגופי', ה"ז כמו עוה"ב שיהי' נשמות בגופי', ולפ"ז נחא דעוה"ב הוא ג"ע, ומ"מ ה"ז כמו עולם התחי' ש[נ]היו נשמות בגופי'. והגם שנאמת הפי' עוה"ב הוא עולם התחי'¹³, ומשארז"ל⁷ הטעימן מעין עוה"ב הכוונה ג"כ שהטעימן מעין מבחי' עולם התחי', מ"מ לפמ"ש¹⁴ כאן שעוה"ב הוא עולם התחי' נחא ג"כ כנ"ל.

-
<p>(5) = כל בריה. ב"ק לח, ב.
 (6) חיי שרה כד, א.
 (7) ב"ב טז, סע"ב.
 (8) ראה לקו"ת דרושים לשבת שובה סה, ד.
 (9) ראה פירוש המשניות להרמב"ם ר"פ חלק. הלכות תשובה פ"ח ה"ב.
 (10) סנהדרין ז, א.
 (11) ישעי' ס, כא.
 (12) ראה לקו"ת במדבר טו, ב.
 (13) ראה רמב"ן בשער הגמול בסופו.
 (14) כ"ה בגוכתי"ק, ואוצ"ל: ג"ע.</p> | <p>(1) הנחת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב מד"ה זה שנדפס בסה"מ תרמ"ב ע' שפו ואילך. והוא המשך מהמאמר שלפנ"ז.
 נמצא בבוק 2956 קעז, א ואילך.
 למאמר זה ראה במאמר שלפנ"ז (ד"ה יפה שעה אחת) ובהנסמן שם. וראה גם לקמן במאמרים שלאח"ז: ד"ה ואהבת את ה"א. וד"ה וכד אנת תסתלק.
 (2) אבות פ"ד, מ"ז.
 (3) ד"ה יפה שעה אחת.
 (4) כ"ה בגוכתי"ק.</p> |
|--|--|

אך לכא' לפי רבינו ז"ל¹⁵ שכל הוא שהוא כל וכלליות הכל, ובפרט לפי הה"מ שהוא בחי' מקיף הכללי¹⁶, ובאמת הוא ענין אחד רק שהוא מפרט יותר, איך שייך לומר שבחי' זו יאיר בג"ע, אפי' מכל, שהוא הארה ומקצת מבחי' כל, זה ג"כ אינו שייך שיאיר בג"ע, אך האמת אינו כן, אלא אפי' בחי' כל, זה מאיר ג"כ בג"ע, ואפי' בגעה"ת. דהנה, כדי לבוא לבחי' כל, זה הוא ע"י תשובה, שהיא מצוה פרטיות¹⁷, והיא ממנין תרי"ג ובלעדה יהי' תרי"ב, אך היא מצוה רמה ונשאה¹⁸ שמעוררת בחי' א"ס בעל הרצון¹⁹, ומובן שהוא מקור כל הרצונות פרטים, ולכן ע"י תשו' נמשך סליחות עונות²⁰, דבאמת אינו שייך כלל ענין המצות דמה איכפת לי²¹ כו', אלא שהם רצונות פרטים, וא"ס בעל הרצון הוא מקור הרצונות פרטים, וע"י תשובה מעוררי' בחי' א"ס בעהר"צ, לכן נמשך משם להיות נושא עון ועובר על פשע²². והנה אף שהוא מצוה פרטיות שהרי הוא במנין תרי"ג, עיקרה מה שהוא מצוה כלליות, ומאיר הארה ממצוה זו בג"ע, ויובן מני' גופא דהלא אין הקב"ה מקפח שכ"ב⁵, ושכר מצוה מצות עצמה²³, הרי מאיר הארה מבחי' זו גם בג"ע, וצ"ל שמאיר בגעה"ת, שהרי יש נשמות שאינם זוכי' לגעה"ע עד לע"ל כ"א לגעה"ת²⁴, וצ"ל שמאיר שם ג"כ הארה מבחי' זו, דבאמת הרי געה"ת הוא ג"כ עונג נפלא, שהרי אמרו מוטב דלידיינא וליתא לעלמא דאתי²⁵, ופי' עלמא דאתי הוא געה"ת²⁶, וכד[א] כל יסורי גיהנום בשביל ש"א ג"ע, אשר כל יסורי איוב ע' שנה אינם כדאי נגד ש"א גיהנום, מ"מ כדאי כל יסורי גיהנום בשביל ש"א ג"ע²⁷, אפי' געה"ת, הרי שהוא עונג נפלא, וזהו כל חיי עוה"ב², שבחי' כל מאיר אפי' בגעה"ת, ע"י מצות התשובה שהיא מצוה כלליות.

ולמעלה יותר יובן, דהנה אמרז"ל²⁸ כל ימיו בתשובה, ולכא' צ"ל שה"ז כענין יחטא ואשוב שאין מספיקי²⁹ כו'. אך הענין, דעצם ענין התשובה הוא שישוב החוטא מדרכו³⁰, וזהו הפי' ע"פ הנגלה, אך צ"ל שהפי' שבנגלה נושא וסובל עליו כל הפי' שאפ"ל בנסתר, וזה כלל בכ"מ שהפי' בנגלה כולל כל מה שי"ל בנסתר, ומפרש³¹ חטא ל' חסרון, וכמו והייתי אני ובני שלמה חטאים³²

מב, ב-ג.	15) לקו"ת שם סז, ד.
24) ראה לקו"ת במדבר ב, א. ואתחנן ט, א.	16) ראה לקו"ת שם. סה"מ תרמ"ב ע' רמ
אוה"ת שה"ש (כרך ב) ע' תשפד.	הערה 133. וש"נ.
25) חגיגה טו, ב.	17) ראה סה"מ תרל"ב ח"ב ע' תרא.
26) ראה סה"מ תרל"ה ח"א ע' רעט.	18) ראה סה"מ תרל"א ח"ב ע' תלב.
27) ראה אגה"ת פ"ב. מהקדמת הרמב"ן לאיוב.	19) ראה אוה"ת בחוקתי (כרך ב) ע' תרמג
28) שבת קנג, א.	ואילך. ע' תרנו-תרנו.
29) יומא פה, ב.	20) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ב ח"א ע' ז.
30) ראה אגה"ת פ"א.	21) ב"ר פמ"ד, א. תנחומא שמיני ח.
31) רש"י מלכים-א, כא.	22) מיכה ז, יח.
32) מלכים שם.	23) ע"פ אבות פ"ד, מ"ב. וראה לקו"ת בהר

כלו' חסרים³³, וחסרון ימצא בעצמו צדיק גדול ג"כ (דער גרעסטער צדיק), ועל החסרון הרי שייך תשובה, והפי' תשובה ה"ה כנ"ל שישוב החוטא מדרכו, רק שחטא הוא חסרון, וגילוי מבחי' זה מאיר בג"ע.

נמצא לפי הנ"ל ניחא, שאפי' לפי רבינו ז"ל¹⁵ וכמו שמפרט יותר הה"מ נ"ע¹⁶, שכולל בחי' מקיף הכללי ג"כ, מ"מ מאיר זה בג"ע ג"כ, והוא ע"י מצות התשובה שהיא מצוה כללית. אך הנה צ"ל אתעדל"ת והעלאת מ"ן לבחי' זו, והוא שיש בעבודה ג"כ בחי' כל, וכמ"ש³⁴ עיני כל אליך ישברו, ועי"ז ואתה נותן להם את אכלם בעתם³⁴, ואתה בעצמך, ומבאר יותר בפסוק שאח"כ פותח א"י³⁵ ומשביע לכ"ח³⁶ רצון³⁷. דהנה ע"פ זה אנו מוצאים בגמ' ובמד' דרשות פלאי פלאים, דהנה אמרז"ל בגמ'³⁸ ג' דברי' בידיו של הקב"ה שלא נמסרו לשליח וי"א אף הפרסנה ולומדי' זה [מ"ש פותח א"י³⁷ בעצמך, ועוד אמרז"ל³⁹ כשצריכי' לשאול ב' דברי' ומוכח מפסוק זה שאין מבקשי' על ב' דברי' ואמרו נבעי אכפנא ומזונא לחם הוא דיהיב, וזה לומדי' ממ"ש³⁷ ומשביע לכ"ח שובע לחיי הוא דיהיב, מובן מזה דמזונא כולל חיי ג"כ, ולכן כשצריך מזונא וחיי צריך לבקש על מזונא וממילא נמשך חיי ג"כ, ה"ז פלא. ובמדרש נמצא מאמרי' נפלאי' יותר, דאיי⁴⁰ הפרנסה שוה לגאו' ולא עוד אלא שגדולה מן הגאו' דבגאו' כתי'⁴¹ המלאך הגואל אותי מכל רע ופרנסה ע"י הקב"ה בעצמו, וד"ז⁴² פלא איך שייך לומר שגדולה מהגאו'. ובמ"א⁴³ אי' דשוה לתתח"מ דכאן נא' פתיחה⁴⁴ וכאן פתיחה⁴⁵ ונא' כאן יד³⁷ וכאן יד⁴⁶, ועוד גדולה מתתח"מ, ואומר מילתא בטעמא, דתתח"מ לאדם לבד ופרנסה בין לאדם בין לבהמה (בפ"א⁴⁷ דשם מדברי' מגשמי' והוא פרנסה, ושוה לאדם ולבהמה), ובאמת ה"ז פלא מה שגדולה הפרנסה מתתח"מ, מה שייך גלוי' עליונים יותר מתתח"מ.

והנה לה"ז צ"ל תחילה מ"ש⁶ וה' ברך את אברהם בכל, ואמרז"ל⁴⁸ בת הי' לא"א ובכל שמה, וזהו דעת האחרים. דבזה יש פלוגתא ר"מ ור"י⁴⁹ ואחרים, ובמד' ⁵⁰ר"נ ור"י⁵¹, רמ"א⁵² שלא הי' לו בת, וזהו הברכה. וצ"ל איך לומדי'

44) דברים כח, יב.	33) ראה לקר"ת מטות פב, א.
45) יחזקאל לו, יב.	34) תהלים קמה, טו.
46) שם פסוק א.	35) = את ידיך.
47) = בפעם א' אמר אדמו"ר מהר"ש. ראה לעיל ד"ה שיר המעלות ממעמקים הערה 6.	36) = לכל חי.
48) ב"ב טז, ב.	37) תהלים שם טז.
49) = ר' מאיר ור' יהודה.	38) תענית ב, ב.
50) ב"ר פנ"ט, ז.	39) שם ח, ב.
51) = ר' נחמיה ור' יודן.	40) ב"ר פ"כ, ח.
52) = ר' מאיר אומר.	41) ויחי מח, טז.
	42) = ודבר זה.
	43) ב"ר פ"ג, ו.

זה מוה' ברך כו', צ"ל כמ"ש ברש"י (בפ"א⁴⁵ ע"פ וה' ברך⁶ כו') בכל בגימ' בן, דעיקר כל הוא דכורא, כי כל בשמים ובארץ⁵³ דאחיד בשמיא ובארעא⁵⁴, וידגו לרוב בקרב הארץ⁵⁵ בחי' יסוד⁵⁶, ור"א⁵⁷ הי' לו בת, ואחרים או' בת הי' לא"א ובכל שמה, ה"ה אינם חולקי' על ר"י אלא שמוסיפין שמה בכל, ולכא' מנ"מ⁵⁸ בהשם אם שמה כך או כך. והנה צ"ל תחלה דעת ר"מ שהברכה היא שלא הי' לו בת, דהנה⁵⁹ מלך מצרי' כשהתחיל להרגיש א' אם בן הוא והמתן אותו ואם בת תחיון⁶⁰, ואח"כ [כ]שחשש שמא מהאומות⁶¹ א' ג"כ כל הבן [הילוד] היארה תשליכוהו וכל הבן תחיון⁶², וצ"ל למה חס כ"כ על בנות ישראל, והלא מקודם עשה אכזריות נוראות ששחט ילדי' ורחץ בדמם⁶³ ולא הבחין כלל, רק דיעה א' יש שהבחין⁶⁴, וכאן חס על בנות ישראל. והענין דבת עיקר בנינה מהגבורות⁶⁵, ופרעה מקבל מהעורף⁶⁶, ועוד ממקום א', ולכן א' כל הבת תחיון⁶⁰, שמריבוי הגבורות והצמצומי' יוכל הוא ג"כ לקבל, אבל ז"א רובו חסדים⁶⁷ ולא יוכל לקבל משם, לכן א' כל הבן הילוד היארה תשליכוהו⁵⁹, ועוד דכתי' זכר חסדו⁶⁸, ואור החסד אינו מתעבה⁶⁹. והענין, דהנה א' בפרדס⁷⁰ בשם ס' הבהיר⁷¹ אמרה מדת החסד לפני הקב"ה כל ימי היות אברם בארץ לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי שהרי אברהם עומד ומשמש במקומו שנא⁷² וישמור משמרת, שהחליף מקום מדת החסד, ולא שהי' מרכבה לבד שהוא כמו ענין מרכבה ורוכב, כמו"כ באברהם ומדת החסד, אלא שהחליף מקומו לגמרי⁷³, ובמדת החסד כמו שהוא באצי' אינו שייך שם יניקת החיצונים.

ועוד י"ל, דהנה ברכה הוא ברוך הי' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם⁷⁴ מעלדא⁷⁵ כ' לעלדא⁷⁵. והנה חסד שירותא דעלמא עילאה⁷⁶, וזהו הברכה

-
53 דברי הימים א כט, יא.	66 פ"ע"ח שער כא (שער חהמ"צ) פ"ז.
54 זח"א לא, א. ח"ב קטז, א. ח"ג רנו, א.	לקו"ת להאריז"ל וישב מ, א. ור"פ שמות.
55 ויחי מח, טז.	67 פ"ע"ח שער ד (שער התפילין) פ"ה.
56 ראה לקו"ת להאריז"ל פרשת ויצא.	68 תהלים צח, ג.
מא"א אות ד ס"ו.	69 ראה פ"ע"ח שער כז (שער יוה"כ) פ"ג.
57 = ור' יהודה אומר.	מק"מ לזח"א יז, א.
58 = מאי נפקא מינה.	70 פרדס שער כב (שער הכינויים) פ"ד.
59 להבא לקמן ראה אוה"ת שמות ע' ב'תקו ואילך.	71 סקצ"א.
60 שמות א, טז. ושם: ואם בת היא וחייה.	72 תולדות כו, ה.
61 ראה סוטה יב, א.	73 ראה סה"מ תר"ם ח"א ע' ז ואילך.
62 שמות א, כב.	74 תהלים קו, מח.
63 ראה שמו"ר פ"א, לד. פרש"י שמות ב, כג.	75 = מעלמא דאתכסיא לאלמא דאתגליא.
64 ראה תרגום יונתן בן עוזיאל שמות שם.	ראה זח"א קנג, ב. אוה"ת תהלים (יהל אור) ע' תיח ואילך.
65 ע"ח שער לד (שער תיקון הנוקבא) פ"ה.	76 ראה זח"א פד, א.

דבחי' חסד כמו שהוא בעלדאת"כ יומשך בעלדאת"ג. וזה י"ל שהוא ברכה גם לדעת ר"י שאו' שאומר⁷⁷ שהי' לו בת, זהו הברכה שבחי' בן כמו שהוא יומשך גם בבחי' בת, דמשנת"ל דבת יש בה יניקת החיצונים משא"כ בן, זהו רק לדעת ר"מ שאו' שהברכה שלא הי' לו בת, אבל זה י"ל אף לדעת ר"י שבחי' בן כמו שהוא יומשך בבת. ועו"ל דמ"ש בת בנינה מהגבורות⁶³, ה"ז רק בנינה, אבל עיקרה הרי אבא יסד ברתא⁷⁸, וזהו י"ל אף להאחרים ג"כ.

הנה ע"פ הקדמת הנ"ל יובן מעט ענין כל חיי עוה"ב, ומה שיפה ש"א² כו'. דהנה עוה"ב הוא ג"ע, ויש געה"ע וגעה"ת, והנה געה"ת הוא מל' דיצי⁷⁹, ובמ"א מבואר שהוא בעשי⁸⁰, והיינו מל' דיצי' שנע' עתיק לעשי⁸¹, וידוע שיש ג"ר⁸² ועולמות⁸³, והג"ר דעשי' הוא געה"ת⁸⁴, וגעה"ע הוא מל' דאצי⁸⁵ שנע' עתיק לבריאה⁸⁶, וכל הוא חיי עוה"ב דגעה"ע וגעה"ת, ואברהם ממשיך בבחי' כל, דהנה חסד הוא יומא דאזל עם כולא יומ⁸⁷ [י], ונמשך ע"י בחי' כל, כי כל בשמים⁵¹ דאחיד⁵² כו'. ולמעלה יותר בעולם האצי' יובן ג"כ ב' בחי' אלו, דהנה אמרו⁸⁸ ביו"ד נברא העוה"ב ובה"א נברא עוה"ז, עוה"ז נברא בה', וכמ"ש⁸⁹ בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו צבאיו, בע"מ נבה"ע⁹⁰, והה' הוא בהבראם⁹¹ בה' בראם⁸⁵, וה"ז ג"כ באברהם⁹², ועוה"ב הוא ה' ראשונה דשם הוי"ו⁹³, ונברא ביו"ד שהוא בחי' חכ"י. והנה החכ' מאין תמצא⁹⁵, אבא יונק ממזליא⁹⁶, דאנת הוא חד ולא בחושבן⁹⁷, דמחכ' ולמטה שייך התחלקות⁹⁸, וזהו שהחכ' הוא יו"ד שהם ע"ס שמתחיל מחכ⁹⁹, אבל א"ס חד ולא בחושבן⁹⁵ ואין ערוך כלל, דבמקום דשייך ערך שייך חשבון, וכמו אחד לגבי מאה הוא בערך, כמו מאה לגבי אלף שהוא ערך א', ושייך חשבון

-
(77) כ"ה בגוכתי"ק.	(88) מנחות כט, ב.
(78) ראה זח"ג רמח, א. רנו, ב (רע"מ). רנח,	(89) תהלים לג, ו.
א. אגה"ק ס"ה.	(90) = בעשרה מאמרות נברא העולם. אבות פ"ה, מ"א.
(79) ראה אור החמה לזח"ג קנט, ב. תו"א	(91) בראשית ב, ד.
מקץ לב, ד. בשלח סד, ד. לקו"ת ואתחנן י, ב.	(92) ב"ר פ"ב, ט. זח"ג לח, א.
(80) ראה מק"מ לזח"ב מו, א. זח"ג קנט, ב.	(93) ראה ע"ח שער טו (שער הזיווגים) פ"ה.
מא"א מערכת ג"ע סכ"א.	(94) ראה זח"א לא, א. זח"ב קפא, א. זח"ג
(81) ראה ע"ח שער מו (שער כסא הכבוד)	רצ, ב.
פ"ב. פ"ה.	(95) איוב כח, יב.
(82) = ג' ראשונות.	(96) ראה זח"ג רפט, ב. ע"ח שער הכללים
(83) ראה ע"ח שער כה (שער דרושי הצלם)	פ"ה.
דרוש ה. שער מה (שער המקיפין) פ"ב.	(97) תקו"ז בהקדמה יז, א.
(84) ע"ח שער מ (שער פנימיות וחיצוניות)	(98) ראה תו"א מג"א צח, א. לקו"ת דרושים
דרוש טו. שער מג (שער ציור העולמות) פ"ג.	לשבת שובה סז, ד.
(85) ראה מא"א ומק"מ שם.	(99) ראה אוה"ת במדבר ע' ח.
(86) ראה ע"ח שער ו (שער העקודים) פ"ב.	
(87) זח"ג קג, א-ב.	

להבין כו' משארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים

ג"כ עמו, חלק א' לגבי אלף אלפי' וריבוא רבבות יש לו חשבון, שהוא חלק א' מאלף אלפי' ¹⁰⁰כו', אבל בא"ס אינו שייד ערך וחשבון כלל, וכדי שיהי' התהוות החכ' מא"ס הרי מאין תמצא ⁹³, כמו מציאה שחייב להכריז הוא שא"י מי אבדה דאל"כ א"ז מציאה ¹⁰¹, ואבא יונק ממזל ⁹⁴, וכמבואר במ"א ¹⁰² שהצמצום שיהי' התהוות החכ' הוא צמצום עצום יותר מהפרסא המפסיק בין אצי' לבריאה.

(100) ראה ספר החקירה להצ"צ כח, ב ואילך.
 (101) ראה המשך וככה תרל"ז פמ"ב (סה"מ ואילך).
 (102) ראה לקו"ת הוספות לויקרא נא, ב ואילך.
 (103) תרל"ז ח"ב ע' תפ).

לזכות

הילד **יוסף בנימין** שי'

לרגלי הכנסו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה

יום ב', כ"ד מנחם אב ה'תשפ"ה

ויה"ר שיגדל להיות חסיד, ירא שמים ולמדן

ולזכות

אחיו **מיכאל חיים** ואחותו **אורה חי'**

שיחיו

נדפס ע"י ולזכות הוריו

הרה"ת ר' **מנחם מענדל**

וזוגתו מרת **דבורה לאה**

שיחיו

קאלטמאנן

וזקניו

הרה"ת ר' **ארי'** וזוגתו מרת **אסתר נחמה דינה** שיחיו **קאלטמאנן**

ר' **נטע** וזוגתו מרת **חנה** שיחיו **פיינשטיין**

מרת **שולמית חנה** שיחיו **קאלטמאנן**

הרב ר' **יעקב** וזוגתו מרת **אלישבע** שיחיו **טאראן**

ולעילוי נשמת

ר' **יוסף בנימין** ע"ה בן ר' **מנשה** הי"ד